

РЕШЕНИЕ

№ 11346

гр. София, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 04.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **68** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС.

Производството е образувано след отмяна на Решение № 24347/14.07.2025 г. по адм.д. № 10516/2023 г. на АССГ, I-во отд. , 6-ти с-в с Решение № 41052/08.12.2025 г. по адм.д. № 10283/2025 г. на XXVIII касационен състав на АССГ, като делото е върнато за разглеждане от друг съдебен състав на АССГ, и на основание чл. 222, ал. 2, т. 1 във вр. чл. 224 от АПК са дадени указания по разглеждане на новото дело. Конкретно са дадени указания за обсъждане на всички събрани по делото доказателства и излагане на мотиви като установените факти се отнесат към релевантните правни норми, което не е направено при първото разглеждане на делото от друг състав на АССГ. Указано е, че от обжалвания акт не се установява на база кои доказателства съдът е констатирал, че ответникът е предприел необходимите действия по лечение на касатора. Същото така липсват изложени доводи относно спазването на чл. 135, ал. 2 и 3 ЗИНЗС, а именно кога от директора на СБАЛЛС е отправено предложение до началника на затвора са извеждане на лишения от свобода за лечение във външно лечебно заведение, в което да се извършат съответните консултации и манипулации. Установяванията в тази насока са от съществено значение за преценка наличието или не на незаконосъобразни действия или бездействия от страна на ответника. Не са изложени аргументи как съдът е преценил, че СБАЛЛС има подходящо медицинско оборудване и специалисти в областта на кардиологията и неврологията и съответните отделения, за да стигне до извода, че органите на ответника са съдействали изцяло за адекватното лечение на касатора. Указано е, че при новото разглеждане на делото първоинстанционният състав на АССГ следва да даде указания на ответника, с оглед разпоредбата на чл. 284, ал. 5

ЗИНЗС, за ангажиране доказателства за спазване процедурата по чл. 135, ал. 2 и 3 ЗИНЗС; условията, техниката, специалистите и разкритите отделения в СБАЛЛС – С. и едва след това да се направят изводи за основателността или не на исковата претенция при съобразяване на международните правила за медицинско лечение в затворите.

Като съобрази гореизложеното настоящият състав приема следното:

Производството е образувано е по искова молба на Ч. Г. А., ЕГН [ЕГН], понастоящем в „Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода“ /СБАЛЛС/ при Затвора – [населено място], срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" /ГДИН/ с правно основание чл.284 във връзка с чл.3, ал.2 във връзка с ал.1 от ЗИНЗС за присъждане на обезщетение в размер на 50 000 лв. за неимуществени вреди поради бездействие на ГДИН да осигури на ищеца адекватно медицинско обслужване и лечение в периода от 21.08.2023 г. до 26.01.2024 г., уточнен в о.с.з. от 01.07.2024 г. /л.162/.

Ищецът основава исковата си претенция с твърдения за бездействие на ГДИН относно осигуряването на адекватно медицинско лечение на тежкото му здравословно състояние. Твърди, че поради непредприемане на своевременни мерки по осигуряване на необходимото му лечение и проследяване на състоянието му от съдов хирург, ответникът е поставил в риск живота и здравето му. В тази връзка сочи, че „Стенозата“ на каротидните му артерии от 40 % е увеличила на 60%, установеният тромб в дясна каротидна артерия от 1 см. се увеличил на 1.5 см. и развил тромбоза и емболия на долни крайници, което заболяване би могло да доведе до ампутация. Соочи, че горните медицински състояния били установени след проведена консултация със съдов хирург през м. февруари 2023 г., въз основа на което бил освидетелстван с ТЕЛК и насочен към провеждане на лечение. След множество молби до различни институции от страна на ищеца, същият бил изведен от СБАЛЛС при Затвора – [населено място] за консултация със съдов хирург в Специализирана клиника „Св. Е.“ на 21.08.2023 г., където били установено горепосоченото усложнения. След проведената консултация със съдов хирург, ищецът бил насочен към хоспитализация в специализирано лечебно заведение по съдова хирургия, но въпреки това лечението му било възпрепятствано вследствие на отрицателни становища от страна на администрацията на ответника по предприетите от него действия за прекъсване на наказанието с цел лечение. Твърди, че през исковия период, по време на престоя си в СБАЛЛС, която не е специализирана болница за съдова хирургия, изпитвал ежедневно болки, страдания, страх от ампутация и смърт. В обобщение сочи, че липсата на адекватното медицинско обслужване е поставило живота и здравето му в риск, с което е бил подложил на стрес, надвишаващ по интензивност присъщите за наказанието му нужди, в нарушение на чл.3 от ЕКПЧ.

Ответникът ГДИН оспорва предявения иск. Счита, че представените доказателства и изслушаната експертиза опровергават твърденията на ищеца за спешност на операцията. Обръща внимание, че от представените от ответника доказателства, вкл. разпореждания от АС – Монтана, става ясно, че в условията на спешност ищецът е имал няколко постановления за прекъсване изпълнението на наказанията с цел лечение, от които не се е възползвал. От представените доказателства за преместванията и извежданията на ищеца, счита че се доказва извеждането на същия в болнични заведения за консултации с лекари за претендирания период до 26.01.2024г. На следващо място сочи, че претенцията на ищеца за бездействие по отношение на осигуряване на лечението му е недоказано, както от експертната, така и от документите по делото. В заключение сочи, че претендираният иск е неоснователен и недоказан по размер и следва да се отхвърли. Претендира юрк. възнаграждение.

Представителят на СГП счита исковата претенция за недоказана по основание и размер и моли за нейното отхвърляне изцяло.

Съдът, като взе предвид изложените от страните доводи и становища и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

Между страните не е спорно, а и от представените по делото писмени доказателства се установява, че Ч. Г. А., ЕГН [ЕГН], е постъпил в Затвора – [населено място] на 04.07.2007 г. за изпълнение на наказание „Лишаване от свобода“, наложено с присъда № 287/27.02.2008 г., постановено по НОХД № 502/2007 г. по описа на ОС – Враца, решение, постановено по ВНОХД № 654/2008 г. по описа на АС- София и решение, постановено по КНД № 715/2008 г. по описа на ВКС, в размер на 20 години лишаване от свобода при първоначално строг режим.

От медицинска справка, изх. № 92/07.02.2024 г. /л.57 – гръб/, издадена от директора на СБАЛЛС е видно, че Ч. Г. А., ЕГН [ЕГН], е бил настанен в СБАЛЛС – [населено място] след прекаран микро инсулт /МИ/. На 27.01.2021 г. А. е бил консултиран с невролог от 5-та МБАЛ – [населено място], който е назначил медикаментозно лечение, провеждано в Затвора – [населено място]. На 04.04.2023 г. /л.66/ е проведена консултация със съдов хирург и е направена доплерова сонография, от която е установено наличието на пристенен тромб на площ от 1 см. на дясна вътрешна каротидна артерия и калциева атеросклеротична плака на всички нива на долни крайници с лекостепенни стенози. Посочено е, че съдовият специалист е препоръчал контролно проследяване при уточнено поддържащо лечение. На 21.08.2023 г. А. е хоспитализиран в СБАЛЛС – [населено място], поради множество хронични заболявания за клинично наблюдение и изследване с цел оптимизиране на терапевтичното поведение. След извършване на множество образни и лабораторни изследвания е проведена консултация с невролог и две специализирани консултации в УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ – [населено място] със съдови хирурзи. От извършените образни изследвания е потвърдена стеноза на каротидните артерии двустранно. Изказано е мнение за планова хоспитализация с оглед образно изследване и последващо лечение като е подчертано, че е належаща предварителна консултация със специалист алерголог, каквато е била проведена на 20.11.2023 г. в УМБАЛ „А.“ – [населено място]. Посочено е, че след тествуването е изказано мнение за предоперативна медикаментозна подготовка 72 часа преди извършване на оперативна интервенция. На 12.12.2023 г. е осъществена хоспитализацията след предоперативна подготовка и консултативни прегледи, след което при обща анестезия е извършена оперативна интервенция с евакуация на хематом в областта на лява каротидна артерия с имплантиран стент. Посочено е, че поради генерализирания и сърдечно-съдовите заболявания на А., ангажиращи различни басейни в тялото, лечението следва да бъде извършено поэтапно при уточнена оптимална поддържаща терапия. Посочено е, че на 28.12.2023 г. А. е дехоспитализиран с подобрение и е върнат в СБАЛЛС – [населено място] за клинично наблюдение и уточняване на следващия етап на оперативната интервенция.

Видно от амб. лист № 401/21.09.2023 г. /л.65/ Ч. А. е консултиран от съдов специалист в УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ – [населено място] по повод замаяност и световъртеж с голяма давност, състояние след ИМИ през 2019 г. и др. От проведените изследвания с ехо доплер е установено, че А. има къса тромбоза на АКИ дясно на протежение от 1.5 см, стеноза на АКК секстра непосредствено преди бифуркацията със стеноза на лумена около 60% и стеноза АКИ синистра непосредствено след бифуркацията със стеноза на лумена около 60%. Дадени са препоръки за каротидография и повтрона консултация със съдов специалист.

Видно от амб. лист № 41/10.10.2023 г. /л.11/ на Ч. А. е проведена втора консултация със съдов специалист в МЦ „Света Е.“. От прегледа е установено, че състоянието му е без промяна и са дадени препоръки за планова хоспитализация с оглед образно изследване и последващо лечение. Посочено е също, че е необходима консултация с алерголог.

С Постановление от 17.10.2023 г. /л.12/ прокурор при Окръжна прокуратура – В. е постановил

отказ да прекъсне изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“, инициирано по искане на Ч. А.. Според изложените в постановлението мотиви, към момента на искането, Ч. А. в бил настанен в СБАЛЛС – [населено място], където може да бъдат извършени образните изследвания и консултативните прегледи, препоръчани от съдов хирург при условията, предвидени в чл.135 от ЗИНЗС.

С Постановление от 27.10.2023 г. /л.13/ прокурор при Окръжна прокуратура – В. е постановил отказ да прекъсне изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“, инициирано по искане на Ч. А.. Според изложените в постановлението мотиви, към момента на искането, Ч. А. в бил настанен в СБАЛЛС – [населено място], където може да бъдат извършени образните изследвания и консултативните прегледи, препоръчани от съдов хирург при условията, предвидени в чл.135 от ЗИНЗС.

От Епикриза ДК 07-00-04, издадена от УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ /л.68/ е видно, че Ч. А. е бил хоспитализиран в болничното заведение от 26.12.2023 г. до 28.12.2023 г. за провеждане на оперативно лечение на клонове на аортната дъга. В същата е посочено, че при обща анестезия на Ч. А. е извършена оперативна интервенция с евакуация на хематом в областта на лява каротидна артерия с имплантиран стент. В епикриза е посочено, че конците са свалени на 08.01.2024 г. и са дадени препоръки за наблюдение то кардиолог.

По делото е изготвена съдебно-медицинска експертиза (л.129-132) от вещото лице д-р Д. Р. М. – специалист по „вътрешни болести“ и „кариология“.

В заключението си, вещото лице посочва, че към 21.08.2023 г. ищецът е бил в увредено общо състояние, според данните изложени в епикриза от вътрешно отделение при СБАЛЛС - [населено място], а към 26.12.2023 г. е бил в общо задоволително състояние, според посоченото в епикриза от УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД, клиника по съдова хирургия. Посочено е, че при ищеца няма сърдечно заболяване, което да изисква оперативна интервенция. При него има установена от 2016 г. исхемична болест на сърцето с двуклонова коронарна болест и е осъществена перкутанна коронарна интервенция на ЛАД. В процесния период е имало необходимост да се извърши съдова операция, поради атеросклеротичното засягане на каротидните артерии и същата е извършена на 26.12.2023г. в УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД. Наименованието на операцията е „ТЕА ет пач-пластика АКИ синистра кум васкулар пач“, която представлява отпрепариране на лявата обща и вътрешна каротидна артерия, разрязване по дължина на артерията, премахване на атеросклеротичните плаки и възстановяване на артерията със съдов пач. Вещото лице сочи, че по делото е приложена консултация от съдов хирург Д-р Е. Х. от 10.10.2023г., който в раздел препоръки е записал: „За планова хоспитализация с оглед образно изследване и последващо лечение“. Отбелязано е, че при ищеца не е възникнал остър мозъчно-съдов инцидент след тази консултация, поради което оперативната интервенция не е следвало да се извърши в условията на спешност, а като планова интервенция, каквато е извършена на 26.12.2023г. Посочено е, че операция като извършената не може да се извърши в СБАЛЛС към Затвора- С.. Такива операции се извършват в клиники по съдова хирургия, каквито са УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД и затова операцията е извършена там. В [населено място] такава операция може да бъде извършена в УМБАЛ “Т.”, УМБАЛ „С. Мед“, „Националната кардиологична болница“ ЕАД, както и във всички университетски болници в [населено място], П., В., Ст.З., както и в повечето окръжни болници, в които има разкрити отделения по съдова хирургия.

В съдебно заседание, вещото лице сочи, че от месец август 2023 г. ищецът е постъпил в болницата на затвора. Има консултация със съдов хирург двукратно и при повторната консултация през месец октомври съдов хирург е препоръчал да се осъществи хоспитализация, да

се направи контрастно изследване на каротидните артерии и евентуално операция. След това, на 26.12.2023 г. е осъществена оперативна интервенция. Оперирана е лява каротидна артерия и е направена транссъдова ендеректомия на артерията, след което е затворена. Относно дясната дясната каротидна артерия, вещото лице сочи, че при изписването на ищеца през януари 2024г. е дадено предписание, че евентуално пак следва да постъпи, за да се прецени. Вещото лице сочи, че видно от доплеровите данни, ищецът има пълно запушване на дясна каротидна вътрешна артерия и 60% стеноза на дясната обща каротидна артерия и трябва да се прецени дали да се байпасира целият сегмент, тъй като общата каротидна артерия се дели на две и вътрешната има около сантиметър и половина тромбозирание. Соочи, че след месец декември 2023 година няма друга епикриза с преглед от съдови хирурзи, нито приложени консултации след това в рамките на периода, който се проследява до 25.01.2024 година. Вещото лице сочи, че оперирана е лявата каротидна артерия в края на декември 2023 г., месец след което ищецът е изписан. За дясната уточнява, че спешността се определя от риска от възникване на мозъчно съдов инцидент, както и, че стенозата създава условия за тромбозирание и прекратяване на кръвотока.

Съдът счита, че изготвеното от вещото лице заключение по допуснатата СМЕ дава последователни и подробни отговори на поставените задачи, като съпоставя приложената по делото медицинска документация с хода и вида на симптоматиката на ищеца, отразена в нея.

От ответника са представени следните писмени доказателства: Списък на прекъсвания на изтърпяване на наказанието „Лишаване от свобода“ на Ч. А. /л.146/; извлечение от Наредба № 2 от 22 март 2010 г. за условията и реда за медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода /л.151/; Писмо от главния директор на ГД „ИН“ съдържащо информация за дейността на СБАЛЛС – [населено място]. /л.188/; Постановление № 159 на МС от 17.07.2003 г. за определяне на лечебните заведения по чл.5, ал.1 от Закона за лечебните заведения и на техните специфични функции и за приемане на Правилник за устройството и дейността на лечебните заведения към МП /л.189/; Правилник за устройството и дейността на лечебните заведения към МП /191/; Правилник за организация на дейността и вътрешния ред на СБАЛЛС /л.194/.

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че в периода от 21.08.2023 г. до 26.01.2024 г., по време на престой в Специализирана болница за активно лечение на лишените от свобода“ при Затвора – [населено място] е претърпял неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", което е юридическо лице към Министерство на правосъдието, с териториални структури, включващи затворите - чл.12, ал.3 ЗИНЗС.

Искът е предявен срещу надлежен ответник по чл.205 АПК вр. с чл.285, ал.1 от ЗИНЗС – Главна дирекция “Изпълнение на наказанията“ – юридическо лице, осъществяващо прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода, с териториални служби, каквито са затворите.

Материално-правната уредба на твърдяното право се съдържа в чл.1, ал.1 ЗОДОВ, а след измененията на ЗИНЗС (ДВ бр. 13/2017 г., в сила от 07.02.2017 г.) - в чл.284, ал.1, който предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3. Разпоредбата на чл.3 поставя изисквания към условията, при които се поставят осъдените лица.

Основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на

следните материално-правни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението; 3) неимуществената вреда се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 от ЗИНЗС. В чл.3, ал.1 ЗИНЗС се съдържа забрана осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според втората алинея за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващи се в липса на достатъчна жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Изброяването е неизчерпателно.

Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният неин характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са виновно причинени.

Предмет на разглежданата искова претенция е обезщетяване на претърпени от Ч. А. неимуществени вреди, изразяващи се в ежедневни болки, страдания, страх от ампутация и смърт, вследствие на твърдяно бездействие от страна на ГДИН да му осигури адекватно медицинско обслужване и лечение в периода от 21.08.2023 г. до 26.01.2024 г.

В чл.3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прокламирано, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. По отношение на лицата, изтърпяващи наказание за извършени углавни престъпления, във вътрешното законодателство на страната това основно право е регламентирано с нормата на чл.3, ал.1 от ЗИНЗС, предвиждаща че осъдените не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отношение. На това право на лишените от свобода съответства насрещното административно задължение, при изпълнение на наказанията да бъдат осигурени условия, обезпечавачи поддържането на физическото и психическото здраве и зачитане на правата и достойнството им (чл.2, т.3 от ЗИНЗС). „Нечовешкото“ или „унижаващо“ отношение предполага страдание или унижение, достигащи отвъд неизбежния елемент на страдание и унижение, свързан с дадена форма на легитимно третиране или наказание.

Медицинското обслужване на лишените от свобода е уредено в глава 10, раздел I от

ЗИНЗС, глава III от ППЗИНЗС и издадената от министъра на здравеопазването и министъра на правосъдието на основание чл. 128, ал. 3 ЗИНЗС Наредба № 2 от 22.03.2010 г. за условията и реда за медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода. Съгласно разпоредбата на чл. 128, ал. 1 ЗИНЗС, при изпълнение на наказанието лишаване от свобода се създават условия за опазване на физическото и психическо здраве на лишените от свобода. В чл. 129, ал. 1 ЗИНЗС е предвидено, че медицинското обслужване на лишените от свобода се осъществява в медицински центрове и специализирани болници за активно лечение, разкрити към местата за лишаване от свобода по реда на чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ), които са част от националната система за здравеопазване и медицинската помощ, която се осъществява в тях, съответства на общите медицински стандарти (чл. 129, ал. 2 ЗИНЗС). С нормата на чл.133, ал.1 от ЗИНЗС е регламентирано създаването на медицински центрове към затворите, затворническите общежития и поправителните домове, в които съгласно чл. 134, ал.1 ЗИНЗС, се осъществяват спешна медицинска и дентална помощ; първична медицинска помощ; специализирана извънболнична медицинска помощ; дентално обслужване; профилактична, рехабилитационна и хигиенно-противоепидемична дейност за поддържане и укрепване на физическото и психическото здраве на лишените от свобода и медицинско освидетелстване на здравословното състояние на лишените от свобода. Изпращането на лишените от свобода в лечебни заведения извън местата за лишаване от свобода, се извършва когато в лечебните заведения към местата за лишаване от свобода няма условия за провеждане на необходимото лечение; се налага лечение на инфекциозни заболявания; са необходими консултативни прегледи или специализирани изследвания (чл. 135, ал. 1 ЗИНЗС).

Административното задължение, по отношение на медицинското обслужване на лицата лишени от свобода, се свързва от една страна с изискване за предприемане на активни действия по превенция на евентуалните заболявания, така и с изисквания за осигуряване на своевременно диагностициране и лечение при възникнали признаци на заболявания. Осигуряването на доброто здравословно състояние на лицата, лишени от свобода, е израз и на общото изискване за хуманност при изпълнение на наказанието.

По отношение на общото здравословно състояние на ищеца преди процесния период се установи, че със същия е проведена консултация със съдов хирург на 04.04.2023 г. /л.66/, осъществена по реда на чл.135, ал.1, т.3 ЗИНЗС, по време на която е направена доплерова сонография, от която е установено наличието на пристенен тромб на площ от 1 см. на дясна вътрешна каротидна артерия и калциева атеросклеротична плака на всички нива на долни крайници с лекостепенни стенози, с препоръка за контролно проследяване при уточнено поддържащо лечение. След този преглед, ищецът е върнат и е поддържал предписаната му медикаментозна терапия в Затвора – [населено място].

На 21.08.2023 г. /началото на исковия период/, А. е хоспитализиран в СБАЛЛС – [населено място], поради множество хронични заболявания за клинично наблюдение и изследване с цел оптимизиране на терапевтичното поведение. След извършване на множество образни и лабораторни изследвания е проведена консултация с невролог и две специализирани консултации в УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ – [населено място] със съдови хирурзи. От извършените образни изследвания е потвърдена стеноза на каротидните артерии двустранно. Изказано е мнение за планова хоспитализация с оглед образно изследване и последващо лечение като е подчертано, че е належаща предварителна консултация със специалист алерголог, каквато е била проведена на 20.11.2023 г. в УМБАЛ „А.“ – [населено място] отново по реда на чл.135, ал.1, т.3 от ЗИНЗС. След консултацията с алерголог е изказано мнение за предоперативна медикаментозна подготовка 72 часа преди извършване на оперативна интервенция. На 12.12.2023 г. е осъществена хоспитализацията след предоперативна подготовка и консултативни прегледи, след което при обща анестезия е извършена оперативна интервенция с евакуация на хематом в областта на лява каротидна артерия с имплантиран стент. Видно от приложената по делото Епикриза от УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД, поради сърдечно-съдовите заболявания на А., ангажиращи различни басейни в тялото, лечението следва да бъде извършено поетапно при уточнена оптимална поддържаща терапия. От приложената Епикриза е видно, че ищецът дехоспитализиран на 28.12.2023 г. и е върнат в СБАЛЛС – [населено място] за клинично наблюдение и уточняване на следващия етап на оперативната интервенция.

Видно от заключението на вещото лице, в процесния период е имало необходимост да се извърши съдова операция, поради атеросклеротичното засягане на каротидните артерии в планов, а не в спешен порядък и същата е извършена на 26.12.2023г. в УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД. Посочено е, че от консултация със съдов хирург д-р Е. Х., проведена на 10.10.2023г., е видно, че в раздел препоръки е записано: „За планова хоспитализация с оглед образно изследване и последващо лечение“. Отбелязано е, че при ищеца не е възникнал остър мозъчно-съдов инцидент след тази консултация, поради което оперативната интервенция не е следвало да се извърши в условията на спешност, а като планова интервенция, каквато е извършена на 26.12.2023г. Посочено е, че такива операции се извършват в клиники по съдова хирургия, каквито са УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД и затова операцията е извършена там. В [населено място] такава операция може да бъде извършена в УМБАЛ “Т.”, УМБАЛ „С. Мед“, „Националната кардиологична болница“ ЕАД, както и във всички университетски болници в [населено място], П., В., Ст.З., както и в повечето окръжни болници, в които има разкрити отделения по съдова хирургия. От разпита на вещото лице се установи, че от месец август 2023 г. ищецът е постъпил в болницата на затвора, като по време на престоя си в болничното заведение има консултация със съдов

хирург двукратно и при повторната консултация през месец октомври съдов хирург е препоръчал да се осъществи хоспитализация, да се направи контрастно изследване на каротидните артерии и евентуално операция. След това, на 26.12.2023 г. е осъществена оперативна интервенция. Оперирана е лява каротидна артерия и е направена транссъдова ендеректомия на артерията, след което е затворена. Относно дясната каротидна артерия, вещото лице сочи, че при изписването на ищеца през януари 2024г. е дадено предписание, че евентуално пак следва да постъпи, за да се прецени, като по делото липсва друга епикриза с преглед от съдови хирурзи в рамките на периода, който се проследява до 25.01.2024 година. За дясната каротидна артерия уточнява, че спешността се определя от риска от възникване на мозъчно съдов инцидент, както и, че стенозата създава условия за тромбозиране и прекратяване на кръвотока.

Съдът констатира, че в обсъдената от вещото лице Епикриза, издадена от УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД е посочено, че ищецът е изписан на 28.12.2023 г. и върнат за наблюдение в СБАЛЛС с посочени дати за контролни прегледи на 08.01.2024 г. и на 22.01.2024 г. Видно от същата, конците на ищеца са свалени на 08.01.2024 г. /денят за консултативен преглед/ и пациентът е изписан в общо задоволително състояние.

Фактическият състав на отговорността по чл. 284 от ЗИНЗС включва административен акт, действие или бездействие на специализиран орган по изпълнение на наказанията спрямо лишено от свобода или задържано лице във връзка с осъществявана административна дейност, в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, от което да са възникнали вреди, които са в пряка и непосредствена причинно - следствена връзка. По силата на законовата презумпция на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, при доказване на нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, настъпването на неимуществените вреди се предполага до доказване на противното.

В случая по делото се установява, че ищецът е имал негативни преживявания във връзка със здравословното си състояние по време на исковия период, но от събраните и обсъдени по делото относими доказателства, не се установи ответникът да е поставил в риск живота и здравето му, противно на твърденията в исковата молба, нито със свои действия или бездействия, които да са незаконосъобразни и против установените правила, да е причинил пряко и непосредствено тези негативни изживявания. Безспорно, в началото на исковия период, а именно на 21.08.2023 г., ищецът е постъпил в СБАЛЛС в сериозно увредено общо състояние, което е провокирало негативни изживявания по начинът, по който ги описва в исковата си молба от 03.11.2023 г. - ежедневни болки, страдания, страх от ампутация и смърт, но независимо от това, ответникът е проявил активно поведение като му е осигурил необходимите консултации с невролог и две специализирани консултации в УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ – [населено място] със съдови хирурзи, съдействал е за необходимото извеждане на

ищеца от СБАЛЛС за преписаната от съдов хирург консултация с алерголог на 20.11.2023 г. в УМБАЛ „А.“ – [населено място], а след това го е конвоирал за оперативно лечение в специализираната болница по съдова хирургия УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ – [населено място] за провеждане на планово оперативно лечение - съгласно правомощията си по чл.135, ал.1, т.3 от ЗИНЗС. Ето защо, противно на твърденията на ищеца, в периода от 21.08.2023 г. до 26.01.2024 г., ответникът с дейността си по административните си задължения към здравословното състояние на лишените от свобода не е допринесъл пряко и непосредствено за твърдените от ищеца негативни преживявания. Видно от обсъдените по-горе доказателства, на ищеца е била предоставяна своевременно медицинска помощ, същият е бил наблюдаван и лекуван, както в СБАЛЛС, така и в УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ – [населено място], като периодично е извеждан за консултации със специалисти по реда на чл.135, ал.1, т.3 от ЗИНЗС. От заключението на вещото лице следва, че състоянието на ищеца не е изисквало спешна оперативна интервенция, а препоръчаната от съдов специалист планова операция е била подготвена от служители на ответника и осъществена в специализирана клиника УМБАЛ „Проф. д-р А. Ч.“ – [населено място]. На следващо място, видно от приложената по делото медицинска документация, планираното лечение на ищеца е поетапно, ето защо и предвид краткия период от момента на изписването му след оперативната интервенция на лява каротидна артерия на 26.12.2023 г. до края на исковия период – 25.01.2024 г., при липса на медицинска документация, от която да следва планирана последваща оперативна интервенция в посочения исков период, съдът няма как да достигне до извод, че е в СБАЛЛС – [населено място], където може да бъдат извършени образните изследвания и консултативните прегледи, препоръчани от съдов хирург при условията, предвидени в чл.135 от ЗИНЗС По горните съображения, настоящият съдебен състав достига до извод, че не се доказва незаконосъобразни действия или бездействия от страна на администрацията на ответника Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ в периода от 21.08.2023 г. до 26.01.2024 г. Напротив, от приетите по делото писмени и доказателства се установява, че органите на ответника са съдействали изцяло за адекватното лечение на ищеца, вследствие на което към края на исковия период – към 26.12.2023г. ищецът е бил в задоволително общо състояние.

Предвид всичко изложено до тук, следва да се приема, че ответникът е спазил нормата на чл. 135 от ЗИНЗС във всичките ѝ части и е осигурил адекватна здравна грижа на ищеца. Осигурил е здравна грижа на високо специализирано ниво. Това е видно и от представените в откритото съдебно заседание от 04.03.2026 г. документи, в изпълнение на указанията на касационния състав, които отразяват детайлно изпълнението на чл. 135 от ЗИНЗС във всичките му части от ответника.

Ето защо, с оглед изложеното и недоказване на предпоставките на отговорността на ответника, съдът намери, че искът е неоснователен и следва да се отхвърли.

По искането на ответника за присъждане на разноси за юрисконсултско възнаграждение, същото е неоснователно. Производството по делото е водено по специалния по чл. 284 и сл. от ЗИНЗС ред. В разпоредбата на чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС не е предвидено заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Разпоредбите на чл. 286, ал. 2 и ал. 3 от ЗИНЗС, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по отношение на общите разпоредби на чл. 78, ал. 8 ГПК , във връзка с чл. 144 АПК и чл. 143 АПК . Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, означава, че такова не се дължи.

Воден от горното, съдът,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на Ч. Г. А., ЕГН [ЕГН] срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" с правно основание чл.284 във връзка с чл.3, ал.2 във връзка с ал.1 от ЗИНЗС за присъждане на обезщетение в размер на 50 000 лв. за неимуществени вреди поради бездействие на ГДИН да осигури адекватно медицинско обслужване и лечение в периода от 21.08.2023г. до 26.01.2024г.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София - град в 14-дневен срок от съобщаването му.